

CAP A UN NOU ESPAI AUDIOVISUAL

Versió 2.0

Document elaborat per la MESAV
Mesa Sectorial de l'Audiovisual Valencià

Març de 2015

CONTINGUT

PREÀMBUL	3
1 POLÍTIQUES DE RECUPERACIÓ DEL SECTOR AUDIOVISUAL	5
1.1 POLÍTIQUES AUDIOVISUALS	5
1.2 LES POLÍTIQUES QUE VAN PORTAR A LA RUÏNA AL SECTOR AUDIOVISUAL VALENCIÀ	6
1.3 MESURES NECESSÀRIES	8
1.3.1 <i>Legislatives</i>	8
1.3.2 <i>Règim d'ajudes públiques al sector audiovisual</i>	10
1.3.3 <i>Mesures de foment i creació d'empreses audiovisuals i creació d'ocupació en el sector audiovisual</i>	12
2 EL CONSELL DE L'AUDIOVISUAL VALENCIÀ: UNA NECESSITAT URGENT	15
2.1 PRINCIPIS D'ACTUACIÓ	16
2.2 PROPOSTA D'ORGANITZACIÓ	17
2.3 COMPOSICIÓ	18
2.4 EL CONSELL DE L'AUDIOVISUAL: CONCLUSIONS	18
3 CARACTERÍSTIQUES DE LA NOVA RADIOTELEVISIÓ PÚBLICA VALENCIANA. CAP A UN NOU MODEL DE GOVERNANÇA	21
3.1 CARACTERÍSTIQUES DEL SERVEI PÚBLIC	21
3.1.1 <i>La nova RTV pública valenciana: un grup transmèdia de proximitat.</i>	26
3.1.2 <i>Continguts de proximitat</i>	27
3.2 EL MODEL DE GESTIÓ	28
3.2.1 <i>Òrgans de control extern</i>	28
3.2.2 <i>Òrgans de control intern</i>	29
3.2.3 <i>El Mandat Marc</i>	32
3.3 LA NOVA RTV PÚBLICA I EL SEU MODEL DE GOVERNANÇA: CONCLUSIONS	33
4 CONCLUSIONS	36
ANNEXOS	38
ANNEX 1: ANÀLISI DE L'EQUIPAMENT TECNOLÒGIC DE RTVV	39
A1.1 EL NOU MODEL TECNOLÒGIC	39
A1.2 LA RESURRECCIÓ TECNOLÒGICA DE RTVV	40
A1.3 ELS ÒRGANS VITALS	41
A1.4 LA LIQUIDACIÓ DE RTVV A 31 DE MARÇ DE 2015	42
ANNEXE 2: EXTRACTE DE NORMES DE REGULACIÓ DE L'ESTRUCTURA AUDIOVISUAL	45
A2.1 ÀMBIT EUROPEU	45
A2.2 ÀMBIT ESTATAL	45
A2.3 ÀMBIT DE LA COMUNITAT VALENCIANA	46
ANNEXE 3: COMPOSICIÓ DE LA MESAV · MARÇ 2015	47

PREÀMBUL

PREÀMBUL

El sector professional de l'audiovisual valencià travessa la pitjor situació de la seua història. El tancament abrupte i irracional de RTVV i la manca continuada de polítiques d'ajuda i foment d'ocupació i de desenvolupament empresarial han augmentat la taxa d'atur per damunt del 90%. Moltes empreses han hagut de tancar i el futur de la majoria de treballadors valencians d'aquest sector està fora del nostre territori o en altres professions que gens tenen a veure amb la seua formació i experiència.

Com a conseqüència d'aquesta situació i amb l'objectiu de crear les bases per a la recuperació d'una part important del teixit productiu de la nostra societat, naix la Mesa Sectorial de l'Audiovisual Valencià (MESAV).

Som una plataforma de treball que reuneix a la major part de les entitats professionals i acadèmiques del sector. La MESAV pretén ser la representació del col·lectiu d'agents que integren l'audiovisual valencià i es proposa, com a fi primordial, el desenvolupament de mesures que potencien la producció audiovisual en general, mitjançant lleis, polítiques fiscals i qualsevol altre tipus d'iniciatives que impulsen i afavorisquen la reactivació del sector.

Per a aquesta reactivació és fonamental el restabliment del servei públic de radiotelevisió a la Comunitat Valenciana, de manera ràpida i urgent, com a punt de partida per a la regeneració d'aquest sector en tots els seus aspectes i professions. La nova RTV autonòmica ha de ser un mitjà de comunicació potent, de caràcter democràtic, plural, independent, de qualitat, en valencià, innovador, tecnològicament avançat i motor de la indústria audiovisual valenciana. Aquesta reactivació no acabaria de tenir sentit sense la creació d'organismes de control que vetlen per la correcta aplicació de les normes que en el seu moment s'establisquen. Per açò considerem també necessària i urgent la creació del Consell de l'Audiovisual Valencià.

El següent document és fruit del treball conjunt de les diverses comissions de la MESAV i és el resultat del consens de moltes persones amb una extensa trajectòria professional. En ell es concreten les propostes per a una política audiovisual coherent i per al funcionament del Consell de l'Audiovisual Valencià, el model de gestió i els òrgans interns i externs de control de la nova RTV pública valenciana, i s'adjunta un document sobre l'estat de les instal·lacions de Radiotelevisió Valenciana i la possibilitat d'una ràpida recuperació de les seues emissions.

La MESAV naix amb voluntat d'unió entre tots els professionals, de diàleg, de treball i de representació davant qualsevol interlocutor polític, social i laboral. Treballem per a aconseguir que el sector tinga una única veu que siga capaç de defensar els nostres drets com a professionals i com a ciutadans.

1. POLÍTQUES DE RECUPERACIÓ DEL SECTOR AUDIOVISUAL

1 POLÍTIQUES DE RECUPERACIÓ DEL SECTOR AUDIOVISUAL

El sector audiovisual és un macro-sector industrial que engloba a un ampli grup de sectors i col·lectius professionals. Parlem del sector de la producció cinematogràfica i televisiva, de la distribució de continguts, de la distribució online, de la creació de videojocs; de les empreses de serveis (lloguer d'equips, estudis d'enregistrament, de sonorització, de doblatge, agències d'artistes, etc.); de col·lectius professionals diversos i d'institucions com universitats, agències de gestió de drets de propietat intel·lectual, filmoteques, etc.

És un sector, per tant, d'una gran envergadura en el qual, malgrat estar fortament interrelacionat, els col·lectius i sectors que l'integren no sempre tenen interessos comuns.

Està considerat com un sector estratègic, creador d'ocupació i fonamental per al desenvolupament democràtic, cultural, artístic i identitari tant a nivell global com a nivell local. Suposa més d'un milió d'ocupacions en la Unió Europea (més de 5.000 a la Comunitat Valenciana) i constitueix la primera font d'informació i d'entreteniment dels europeus i, per tant, també dels valencians. És un sector transversal amb un ampli espectre d'activitats a causa del desenvolupament de l'anomenada economia digital, i és el sector industrial que més ràpid creix actualment. Ja ningú dubta de l'efecte locomotora de la tecnologia sobre el conjunt de l'economia mundial, factor de vital importància per al creixement, la creació d'ocupació i la generació d'oportunitats futures.

Ens referim a Internet, als continguts multimèdia, que poden ser distribuïts en una gran varietat de formats i per a múltiples propòsits, ja siga imatge, so, text o la combinació de tots ells. Publicacions digitals en línia que involucren a molts altres sectors com l'editorial, el discogràfic, el publicitari, etc. Aquesta economia digital crea riquesa més enllà de l'àmbit purament tecnològic, abastant a continguts culturals i d'entreteniment, i també al conjunt de l'activitat de producció i distribució de continguts.

1.1 POLÍTIQUES AUDIOVISUALS

Podríem definir les polítiques audiovisuals com el conjunt de mesures legislatives i plans d'acció que emprenen tant els governs com els diferents col·lectius del sector audiovisual sobre la política industrial, econòmica, comunicativa, educativa i cultural, amb una sòlida base en la recerca i el desenvolupament. I perquè açò siga viable i sostenible és necessari un ampli consens de les forces polítiques i una actitud cooperativa de totes les parts implicades. Aquest és l'esperit i el principi bàsic de la MESAV.

Necessàriament les polítiques audiovisuals han d'entendre's com un conjunt de mesures i regulacions impulsades per les Administracions Públiques per tal d'intervenir en el sistema comunicatiu (*Freedman, 2008; Murciano, 2006*).

Unes polítiques en les quals entren en joc drets fonamentals per al desenvolupament democràtic d'un país, la majoria arreplegats en l'article 20 de la Constitució Espanyola: dret a la llibertat d'expressió, dret a la informació plural i veraç, a la protecció de la infància, a la intimitat, a la identitat cultural i altres, com els drets d'autor.

1.2 LES POLÍTIQUES QUE VAN PORTAR A LA RUÏNA AL SECTOR AUDIOVISUAL VALENCIÀ

L'anàlisi de les polítiques comunicatives posades en marxa a la Comunitat Valenciana en els últims anys revela que van ser aplicades al servei d'una ideologia concreta i amb un ús partidista. Així, en un estudi dels professors Andreu Casolà (Universitat Jaume I) i Guillermo López (Universitat de València), podem destacar dins dels problemes de les polítiques merament audiovisuals:

- La crisi financera i la instrumentalització partidista de RTVV.
- El conflicte per les emissions de TV3 en la Comunitat Valenciana.
- El procediment de concessió de canals de Televisió Digital Terrestre (TDT): constatació del fort pes adquirit pels grups mediàtics conservadors i aliens a la Comunitat Valenciana, que actuen amb una lògica estatal i mercantilista.
- La inexistència del Consell de l'Audiovisual de la Comunitat Valenciana.

Parlar de polítiques de recuperació del sector audiovisual valencià suposa reconèixer que les polítiques públiques aplicades pel Consell de la Generalitat Valenciana en els últims anys l'han portat a la ruïna que actualment pateix. El panorama és, ara com ara, desolador.

La fi de les emissions de RTVV, mitjançant la Llei 4/2013 de 27 de novembre de 2013, acordava la supressió del servei públic de Radiotelevisió Valenciana, l'extinció de la personalitat jurídica de RTVV SAU i l'extinció dels contractes dels seus treballadors. Però aquesta llei va molt més enllà, i en el seu article 2 suprimeix la prestació de qualsevol altre servei d'interès general que en matèria de ràdio i televisió preste la Generalitat en virtut de les seues competències estatutàries. Dit d'una altra manera, la Comunitat Valenciana passa a ser una comunitat de segona, sense una radiotelevisió pública que exercisca de motor del sector audiovisual, i es converteix així en l'únic territori de la Unió Europea amb llengua pròpia sense un mitjà públic de comunicació.

Les compres i externalitzacions de programes i serveis en RTVV, més que afavorir a les empreses valencianes, ho han fet a empreses que res tenien a veure amb l'audiovisual o radicades fora de la Comunitat Valenciana. Un exemple paradigmàtic d'açò mateix és

el de la immobiliària toledana TECONSA, contractada per a la instal·lació de video-pantalles per a la retransmissió de la visita del Papa Benet XVI a València. A més a més, algunes d'aquestes empreses productores localitzades fora de la Comunitat Valenciana sí que cobraven en termini el treball realitzat, mentre que a les productores valencianes se'ls retardava el pagament, i el cobrament dels seus serveis passava a dependre del FLA (Fons de Liquiditat Autòmic), provocant així un endeutament d'aquestes últimes amb els seus treballadors. Situació que ha tingut com a conseqüència la seua pràctica desaparició, així com la d'empreses de serveis i estudis de doblatge en la nostra comunitat.

La Generalitat Valenciana va tractar sense èxit de pal·liar el buit deixat per RTVV mitjançant un conveni amb RTVE pel qual aquesta ampliaria l'horari de desconnexió territorial. Això haguera suposat una limitació per a gestionar informació, cultura i entreteniment de proximitat, a més de la recentralització dels senyals d'identitat dels valencians. Un acord molt complicat d'encaixar legislativament i que suposava una despesa de difícil justificació per als que van tancar RTVV al·ludint a qüestions de sostenibilitat.

Pel que fa a la situació dels canals de TDT, la sala tercera del Tribunal Suprem va anul·lar en 2012 totes les adjudicacions de TDT que va atorgar la Generalitat Valenciana al desembre de 2005. Un total de 42 freqüències locals en 14 demarcacions, que van anar a parar en bona part al grup Mediamed, vinculat amb l'empresari José Luis Ulibarri, implicat en el cas Gürtel.

Aquesta sentència qüestiona l'adjudicació realitzada pel Consell i afeg que l'elecció no garantia el principi d'imparcialitat. Així mateix, les concessions de TDT d'àmbit autòmic segueixen sense complir la llei, i tant Mediterráneo TV com Las Provincias TV (grup Vocento) emeten gràcies al tracte de favor oferit per RTVV. Aquest fet ha sigut denunciat i està en ple procés judicial en el moment de la redacció del present informe.

Si a tot açò afegim les erràtiques polítiques pressupostàries de la Generalitat Valenciana per al foment del sector audiovisual i el doblatge, el desmantellament de la Ciutat de la Llum o la supressió de la Mostra de Cinema del Mediterrani, tindrem com a conseqüència final un sector audiovisual amb una taxa d'atur superior al 90%.

En definitiva, una catastròfica situació resultat de polítiques destinades més al *autobombo* i al clientelisme que al desenvolupament i expansió del teixit empresarial, al foment del talent i la creació audiovisual i a la qualitat de l'ocupació dins del sector.

És temps, per tant, d'anàlisi i de reflexió autocrítica per a, des de l'experiència del què ha fallat, reorientar i reestructurar un sector que, si es tarda a dinamitzar, pot perdre el seu principal actiu: els professionals.

Es tracta ací, des de la perspectiva d'aqueixos professionals, de proposar les mesures necessàries perquè el sector audiovisual reprenga l'activitat des de bases sòlides que garantisquen la viabilitat de tots els col·lectius professionals, empresarials i acadèmics.

És temps d'orientar i proposar les polítiques audiovisuals de futur que, des de la perspectiva d'una refundació de la indústria, orienten a l'Administració en l'adopció de mesures que promoguen la creació d'una indústria audiovisual potent, capaç de fomentar la identitat pròpia i de ser competitiva en un mercat global, més enllà de les fronteres de la Comunitat Valenciana.

Tot i que és important la recuperació d'una radiotelevisió pública de qualitat, motor de la indústria i de les empreses de continguts, el sector audiovisual ni pot ni deu dependre exclusivament de la futura RTV. És urgent fomentar l'ús de les noves tecnologies i l'expansió exterior, afrontar un nou ordre legislatiu i no caure en els mateixos errors comesos en el passat.

1.3 MESURES NECESSÀRIES

1.3.1 Legislatives

No totes les mesures que es podrien aplicar són competència de les comunitats autònomes. Cal tenir en compte les competències en determinades matèries de l'estat espanyol i de les directives europees. Un complex i ampli marc legislatiu que implica la cultura, l'economia, la indústria, les empreses i el mercat laboral, i del qual hem extret una sèrie de normes que regulen l'estructura audiovisual a les quals cal atènyer-se a l'hora d'iniciar qualsevol acció legislativa i que s'inclouen en l'Annex 2 d'aquest informe (pàg. 45).

Evidentment, la regulació incideix directament tant en l'estructura com en el funcionament i la dinàmica del sector comunicatiu i audiovisual. En aquest sentit, la Comunitat Valenciana arrossega un clar retard respecte a altres comunitats de l'estat espanyol. La major part de les lleis que han regit el funcionament, control democràtic i independència del sector audiovisual i de RTVV (com el Consell Assessor, el Comitè de Redacció o el Consell de l'Audiovisual Valencià) o no es compleixen o no han sigut si més no desenvolupades.

Sobre la base de tot açò la MESAV fa les següents propostes:

Una nova **Llei Audiovisual**. La Llei de l'Audiovisual Valencià de 2006 (LAV) està ja desfasada. En el seu preàmbul se citen lleis ja derogades. És una llei anterior a la

7/2010 de 31 de març, Llei General de la Comunicació Audiovisual (LGA) i anterior a l'apagada analògica i que, a més, no ha servit per a consolidar el sector audiovisual a la Comunitat Valenciana. Es van formular en aquesta llei una sèrie de principis carregats d'ambigüitat que demostraven una clara falta de voluntat per a portar endavant el seu compliment o desenvolupament.

Una nova llei audiovisual és hui més necessària que mai també a causa del caos existent en el mapa dels canals de TDT autonòmics i locals, provocat per un pervers procés de concessió dels mateixos. Per protegir al ciutadà de posicions dominants d'opinió, és necessari que es garantisquen el pluralisme i els drets dels consumidors, i dotar de la necessària seguretat jurídica a les empreses prestatàries. És imprescindible una nova concessió de llicències d'acord amb la distribució territorial de la Comunitat Valenciana. Per descomptat, aquests prestataris estaran sotmesos al control i vigilància del futur Consell de l'Audiovisual per salvaguardar el compliment de la legislació en vigor i el servei d'interès general.

El **Consell de l'Audiovisual Valencià**. Com ja hem apuntat, és urgent la posada en funcionament d'aquest organisme, ja existent en altres comunitats d'àmbit estatal i per suposat en l'europeu, i que ve recollit tant en l'article 56.3 de l'Estatut d'Autonomia com en la Llei de l'Audiovisual Valencià de 2006.

Un Consell amb competències per detectar les posicions dominants i pràctiques abusives al mercat audiovisual valencià, amb competències d'inspecció, control i sanció. Així mateix, ha de tindre control en la gestió i en el degut compliment de la funció de servei públic de la futura RTV autonòmica.

Complementàriament, seria necessari exigir al Govern Central la creació del Consell Estatal de Mitjans Audiovisuals (CEMA) i del seu Comitè Consultiu, tal com es defineix en el Títol V de la Llei 7/2010, com l'òrgan regulador i supervisor del sector audiovisual i que exercirà les seues competències sota el principi d'independència dels poders polítics i econòmics. Seran les seues funcions principals garantir la transparència i el pluralisme en el sector i la independència i imparcialitat dels mitjans públics així com del compliment de la funció de servei públic.

Un nou **Estatut de RTV** autonòmica independent i que assegure l'estabilitat del model més enllà de la conjuntura política. Convé recordar que, encara que RTVV es va crear amb un ampli consens polític i social mitjançant la Llei de Creació de 1984, l'Ens Públic ha tingut dues èpoques molt diferenciades. La primera, des de la seua creació en 1989 fins a 1995, amb una gestió sostenible i viable basada en la producció pròpia, l'externalització de la ficció i d'una part de l'entreteniment, i una plantilla ajustada i dimensionada. La segona etapa, des de 1995 fins a la fi de les emissions, caracteritzada pels intents de privatització i externalització de la producció, el sobredimensionament

de la plantilla, el deute financer, que ascendeix a més de 1.200 milions d'euros, la corrupció i la manipulació informativa. Vam passar de la posada en marxa del projecte amb el consens unànim de 1984 a la fi de les emissions ordenat en 2013 únicament amb el suport parlamentari del partit al govern i l'oposició de la resta de forces polítiques.

1.3.2 Règim d'ajudes públiques al sector audiovisual

Els principis i el règim d'ajudes a l'audiovisual es regulen en el Títol III de la Llei del Sector Audiovisual 1/2006 de la Generalitat. Un reglament suficient si s'hagués respectat. Però en la majoria de les ocasions les ajudes han anat a parar a la producció cinematogràfica i televisiva de ficció, documental i animació, oblidant-se d'altres ajudes imprescindibles per a la indústria com l'exhibició i promoció de productes audiovisuals.

El problema major de les subvencions a la creació i producció audiovisual és la inseguretat que provoca en el sector no saber ni com ni en quin termini es realitzaran, ni la quantia d'aquestes subvencions. El cobrament no està garantit dintre del termini i en la forma escaient. D'aquesta manera, dur a terme una producció es converteix en una aventura incerta més que en una activitat industrial.

Considerem fonamental per aconseguir l'estabilitat de tot el sector, la creació d'un autèntic pla estratègic a llarg termini (5-6 anys) que marque clarament les assignacions pressupostàries any rere any i que definisca les línies a seguir respecte a la producció cinematogràfica i de la resta de produccions audiovisuals i transmèdia. Només d'aquesta forma les empreses i els professionals i creadors de l'audiovisual podran treballar amb uns objectius clars a mitjà i llarg termini.

Un altre dels mals de les ajudes és la composició de les comissions que les concedeixen, compostes habitualment per representants de l'administració i per alts càrrecs de RTVV amb criteris molt discutibles.

Encara que el model d'ajudes pugua semblar raonable, el seu desenvolupament ha estat un fracàs durant anys. Molt poques produccions valencianes s'han estrenat comercialment o, si ho han fet, poques d'elles han tingut una mínima repercussió. Des de la MESAV defensem que una major proporció de les ajudes es destine a l'escriptura de guions, ja que invertir en la fase de creació sempre és molt més rendible. Més tard, en el procés d'escriptura d'aquestes històries, es demostrarà quines val la pena seguir en la fase de desenvolupament i producció i quines caldria descartar. Es tracta d'un concepte piramidal de la inversió pública en el sector que recolza més projectes en la fase d'escriptura i desenvolupament que en la fase de producció. En aquesta línia de treball considerem que cal continuar, i fins i tot reforçar, el model piramidal d'ajudes

que s'ha anat desenvolupant durant els anys 2014 i 2015. Com a mesures de reforç d'aquest model proposem els següents punts:

- L'Institut Valencià de l'Audiovisual i la Cinematografia (IVAC) ha de tindre independència pressupostària amb la finalitat de què les ajudes siguen convocades regularment i amb temps suficient per a la presentació per part dels interessats de la documentació requerida. L'actual dependència pressupostària dificulta la seua gestió.
- Cal incloure en la convocatòria de les ajudes els terminis de cobrament una vegada superats tots els tràmits administratius.
- Cal impedir l'accés a les subvencions a empreses o persones que mantinguen deutes pendents amb els treballadors, o que no hagen complert amb les obligacions tributàries o amb la Seguretat Social.
- Aquells que opten a una subvenció hauran de justificar el pagament de salaris ajustats a allò establert en el Conveni Col·lectiu de la indústria de producció audiovisual.
- Donem suport a la creació d'una comissió d'avaluació independent composta per professionals de prestigi de les diferents associacions professionals, no subjecta a l'administració i a la futura RTV.
- Creiem imprescindible que les productores valencianes que opten a ajudes públiques estiguen obligades a destinar i justificar un percentatge de l'ajuda a la partida de promoció de les seues produccions.

Com ja s'ha dit, mostrem la nostra conformitat amb el què estableix la Llei de 2006 respecte a les següents modalitats de subvencions:

- Ajudes directes i financeres per al desenvolupament de projectes i elaboració de guions d'obres cinematogràfiques i audiovisuals.
- Ajudes a menudes i mitjanes empreses del sector audiovisual de la Comunitat Valenciana per a promocionar els seus productes audiovisuals als mercats i per afavorir la seua competitivitat.
- Ajudes al finançament d'activitats de producció, distribució i exhibició d'obres cinematogràfiques i audiovisuals valencianes.
- Ajudes a la inversió en adquisició d'equipament per a la producció audiovisual, com també per al desenvolupament de les infraestructures i innovació tecnològica de la indústria audiovisual. Per aconseguir-ho, podran concertar-se per part de la Generalitat els oportuns convenis de col·laboració o cooperació amb entitats financeres, atenent amb prioritat a la tecnologia digital per al foment de les empreses que distribueixen per Internet en directe – *live streaming* – o sota demanda.

- Ajudes per a l'amortització dels costos de producció de les obres cinematogràfiques valencianes, tenint en compte criteris objectius de caràcter automàtic com l'acceptació dels espectadors en el període de projecció a les sales d'exhibició cinematogràfica i la recaptació obtinguda per les mateixes durant el temps que reglamentàriament es determine.

Defensem també la creació de circuits d'exhibició que faciliten l'accés als productes audiovisuals des de plataformes convencionals i des d'aquelles pròpies de les tecnologies digitals de consum.

1.3.3 Mesures de foment i creació d'empreses audiovisuals i creació d'ocupació en el sector audiovisual

Encara que les ajudes a les empreses audiovisuals estan contemplades en el punt anterior, l'actual situació del sector és alarmant. Moltes empreses s'han vist obligades a tancar o a aplicar dràstiques reduccions de plantilla. Això ha provocat una precarització extrema de l'ocupació en el sector. El foment de la creació d'empreses audiovisuals repercuteix en la millora de les taxes d'ocupació. Però no n'hi ha prou amb crear llocs de treball: fa falta que siguen dignes. Si els treballadors de l'audiovisual accepten la temporalitat del seu treball i els contractes per obra, si més no caldrà exigir unes condicions salarials mínimament dignes, d'acord amb aquesta fugacitat i especialització laboral. La nostra proposta és que tota productora que opte, bé a una subvenció del IVAC, o bé a un contracte amb la nova RTV pública, haurà de subscriure legalment un document de bones pràctiques laborals i un codi deontològic del sector audiovisual valencià. El Consell de l'Audiovisual exercirà la necessària vigilància sobre el compliment d'aquests compromisos, amonestant i aplicant sancions en els eventuals casos d'incompliment que puguen detectar-se.

A més de l'exposat, és voluntat de la MESAV suggerir algunes de les mesures que considerem necessàries per al desenvolupament i la creació d'ocupació en el si del sector audiovisual:

- Utilització de la Ciutat de la Llum per a l'ús pel qual va ser concebuda i com a centre d'estudis de l'audiovisual. Encara que la decisió de la construcció del complex va ser molt controvertida en el seu moment, entenem que ara no s'ha de privatitzar un patrimoni públic que ha costat milions d'euros als ciutadans valencians.
- Recuperació de la Mostra de Cinema del Mediterrani amb l'esperit amb el qual va néixer: servir d'aparador de la producció cinematogràfica dels països de l'arc mediterrani. Així mateix, s'haurien de fomentar tot tipus d'esdeveniments audiovisuals que tinguen fòrums de mercat audiovisual associats a la seua celebració.

- Foment de l'apartat I+D+I per al desenvolupament d'eines i plataformes per a la producció i posada a la disposició de continguts en tots els sectors de l'activitat audiovisual i cultural.
- Redacció per part de la MESAV d'un codi deontològic i de bones pràctiques laborals del sector audiovisual valencià.

2 EL CONSELL DE L'AUDIOVISUAL VALENCIÀ: UNA NECESSITAT URGENT

2 EL CONSELL DE L'AUDIOVISUAL VALENCIÀ: UNA NECESSITAT URGENT

Els referents històrics respecte al paper i la funció social dels mecanismes reguladors del sector audiovisual ens condueixen a l'etapa de consolidació dels sistemes liberals de comunicació al llarg del segle XX i, especialment, després de la segona guerra mundial.

El conflicte d'interessos i de principis entre la defensa de la llibertat de premsa (base dels models comunicatius democràtics) i la defensa de les llibertats econòmiques i de propietat dels mitjans (base del model comunicatiu capitalista i comercial) obliga a establir mecanismes de control i mediació com els consells audiovisuals, la funció dels quals és vetlar pel respecte i el foment dels valors democràtics (base de la teoria de la responsabilitat social).

Quan aquestes reflexions i propostes normatives es porten al terreny pràctic i s'institucionalitzen, sol ocórrer que el debat deriva cap a la composició i el funcionament d'aquests organismes i es reproduïxen els esquemes típics de repartiment del poder, d'influències polítiques i de control. Més enllà d'aquests estereotips i de les diferents fórmules utilitzades, hem d'assumir la necessitat social i política que el sistema de mitjans compte amb referents estables que assegurin el respecte i el compliment de les regles del joc que concerneixen el conjunt de la societat. Tan legítims són els interessos econòmics dels operadors com els interessos sociopolítics i culturals dels ciutadans.

Espanya és l'únic estat membre de l'antiga Europa que no posseeix un consell audiovisual estatal. De les disset autonomies, només tres tenen, avui en dia, un Consell de l'Audiovisual. Aquesta inèrcia històrica, juntament amb l'aparent desinterès de la classe política pels mitjans de comunicació (més enllà dels seus interessos partidistes i econòmics) ha provocat en la nostra comunitat l'escenari més tràgic quant a mitjans de comunicació.

La fi de les emissions de RTVV, una decisió adoptada sense el consens necessari, evidencia la importància d'un Consell Audiovisual Valencià potent, responsable i independent.

S'ha fet palés que les polítiques informatives basades en els interessos propagandistes de determinats partits, la mala gestió dels ens públics i la submissió irracional al poder polític, no garanteixen la pervivència del sector audiovisual, ni tan sols la dels seus més lleials súbdits.

És necessària una revalorització de la professió i els primers que han de valorar-la són els mateixos professionals, treballant des del rigor, l'ètica i la professionalitat. Quan els professionals venen el seu treball als interessos polítics o econòmics, perden el necessari respecte cap al seu treball. Per al poder polític es converteixen en un joguet més entre les seues mans capritxoses. I per a l'audiència, simplement no són el que s'espera d'ells.

Per açò, són els professionals els que han de fomentar amb tot el seu entusiasme la creació d'un Consell Audiovisual Valencià que regule i vigile les bones pràctiques en els mitjans de comunicació de la Comunitat Valenciana i, alhora, servisca com a paraigües per als professionals davant els possibles abusos del poder polític o econòmic. És l'única manera que els professionals, l'audiència i l'ètica periodística tinguen una eina que els defense d'ingerències interessades.

En l'estat espanyol podem trobar dos consells audiovisuals ja constituïts i en funcionament. Són el CAC (Consell Audiovisual de Catalunya) i el CAA (Consell Audiovisual d'Andalusia).

Existeixen altres consells en procés de formació en altres comunitats, com és el cas de Canàries o el nostre propi. No obstant açò, la falta de voluntat política i la pèrdua del control dels mitjans per part dels governs de torn han provocat l'estancament en l'aplicació de la Llei de 2006.

En la nostra proposta de Consell Audiovisual prendrem com a punt de partida els dos ja constituïts i en funcionament que hem esmentat abans, així com les propostes de grups polítics de la nostra comunitat.

2.1 PRINCIPIS D'ACTUACIÓ

Els principis d'actuació i les funcions del Consell Audiovisual serien els següents:

- Defensar la llibertat d'expressió i d'informació, el pluralisme lingüístic i la difusió del valencià com a llengua pròpia de la comunitat.
- Defensar el pluralisme polític, social, religiós, cultural i de pensament, la neutralitat en el seu tractament, i la veracitat i l'honestedat informativa.
- Garantir el principi constitucional d'igualtat i impulsar valors de tolerància, solidaritat i respecte a la dignitat humana.

Àmbit d'actuació. Competències plenes sobre els mitjans de comunicació audiovisual de radiodifusió sonora i televisió en l'àmbit de la Comunitat Valenciana i també en l'àmbit local i comarcal, tant en mitjans de titularitat pública com privada, independentment de quin siga el sistema de difusió empleat.

Competència plena sobre els continguts en les desconnexions per a la Comunitat Valenciana de les cadenes d'àmbit estatal.

Funcions. Potestat reglamentària, inspectora i sancionadora.

Títols habilitants. Capacitat per a atorgar els títols que habiliten la prestació del servei de comunicació audiovisual i garantir el compliment de les seues condicions.

Continguts. Vetlar pel compliment de la normativa reguladora de l'audiovisual. En particular, dels principis del pluralisme polític, social, religiós, cultural i de pensament.

Vetlar pel compliment del pluralisme lingüístic i pel compliment de la normativa vigent sobre el valencià.

Vetlar pel compliment de la legislació sobre drets i protecció de xiquets i adolescents, i pel compliment de la legislació sobre publicitat.

Garantir el compliment de les emissions de servei públic assignades als mitjans públics.

Els informes amb caràcter sancionador haurien de ser vinculants i ser tinguts en compte en els processos de concessió de subvencions o de contractació amb la RTV pública.

Encarregar estudis, mitjançant concurs públic, a investigadors d'universitats valencianes.

Emissió d'informes. Emetre informes previs sobre els projectes de llei relatius al sector audiovisual, així com emetre informes per iniciativa pròpia.

Emetre un informe anual sobre les activitats del Consell Valencià de l'Audiovisual i de la situació del sistema audiovisual en la Comunitat Valenciana.

Co-regulació, autoregulació i arbitratge. Promoure l'adopció de mesures de co-regulació i d'autoregulació del sector audiovisual valencià i exercir, a instàncies de les parts en conflicte, funcions d'arbitratge i mediació.

2.2 PROPOSTA D'ORGANITZACIÓ

- **Àrea de continguts.** En aquest apartat suggerim la creació de l'Oficina de Defensa de l'Audiència, on es planteja una interacció directa entre la ciutadania i el Consell. Per mitjà d'aquest òrgan, qualsevol ciutadà pot presentar queixes o suggeriments sobre la programació o publicitat emesa a la Comunitat Valenciana pels mitjans de comunicació.
- **Àrea jurídica.**
- **Àrea d'organització.**

- **Gabinet de telecomunicacions.**

2.3 COMPOSICIÓ

El Consell de l'Audiovisual Valencià haurà d'estar compost per set membres i un president. Aquests membres han de ser proposats per, almenys, dos grups parlamentaris i es trien per majoria de dos terços de les Corts Valencianes entre professionals de reconegut prestigi i experiència en el sector audiovisual, els quals han d'acreditar aquesta condició davant una Comissió parlamentària que els entrevistarà i avaluarà.

La Cambra autonòmica proposarà, com a mínim, el doble de candidats que el nombre de membres a triar. Els currículums dels proposats seran avaluats per una comissió d'experts de la MESAV i d'acadèmics de comunicació de les universitats valencianes. L'objectiu és que els diputats consideren aquests informes tècnics preliminars d'idoneïtat en comparèixer els candidats davant la Comissió parlamentària prèvia a la seua elecció.

El president es triarà pels propis membres del Consell i es nomenarà pel Consell de Govern, sent el seu mandat de sis anys. En el cas dels vocals, cada dos anys es realitzarà la renovació parcial d'un terç del Consell. A més, es planteja la dedicació exclusiva dels seus membres amb l'objectiu de què actuen amb plena independència i neutralitat, alhora que se sotmeten al règim d'incompatibilitats dels alts càrrecs de l'Administració autonòmica. Així mateix, es prohibeix qualsevol vinculació, directa o indirecta, amb partits polítics, sindicats o amb interessos empresarials en el sector audiovisual.

2.4 EL CONSELL DE L'AUDIOVISUAL: CONCLUSIONS

El perill de constituir un consell audiovisual que reproduïska els mals endèmics de la politització, la dependència orgànica o l'actuació arbitrària o interessada no es troba tant en el model a seguir com en una interpretació apriorística de la intencionalitat política que s'amaga després de la seua constitució. Açò explicaria, en part, la falta d'acord i consens en el cas valencià, on tant les conjuntures i interessos polítics de partit com els prejudicis en relació amb el funcionament d'altres consells audiovisuals tenyeixen el debat d'acusacions mútues en relació amb una institució que ni tan sols està encara regulada.

No obstant açò, hi ha acord en què la funció d'un consell audiovisual consisteix a vetlar pels principis comunicatius que sustenten una societat democràtica: la defensa i foment del pluralisme, la veracitat informativa, el respecte a les diferents opinions, la tolerància, la solidaritat, etc.

Així mateix, hi ha altres tasques i responsabilitats menys conegudes però igual d'importants per a un consell audiovisual: potenciar l'autoregulació del sector i el respecte a les normes comunes, la recerca i l'anàlisi prospectiva del sector per a què les normes s'adeqüen a les necessitats econòmiques i socioculturals, l'arbitratge i la mediació entre els diferents interessos en joc, etc.

En definitiva, pot ser que un model de consell audiovisual no consensuat siga una mala solució per al sector, però és necessari establir una política audiovisual coherent que permeta completar el disseny del model audiovisual valencià.

En aquest sentit, la creació del futur Consell ha de servir, precisament, per a poder desenvolupar i supervisar molts dels aspectes que han quedat recollits en la Llei General de l'Audiovisual Valencià que actualment està en vigor, i en qualsevol altra normativa futura.

3 CARACTERÍSTIQUES DE LA NOVA RADIOTELEVISIÓ PÚBLICA VALENCIANA. CAP A UN NOU MODEL DE GOVERNANÇA

3 CARACTERÍSTIQUES DE LA NOVA RADIOTELEVISIÓ PÚBLICA VALENCIANA. CAP A UN NOU MODEL DE GOVERNANÇA

El naixement de les ràdios i televisions públiques de cobertura autonòmica va ser el resultat del desenvolupament de l'Estat Autòmic, previst en la Constitució Espanyola de 1978, en el Títol VIII, titularitat pública confirmada per la Llei del Tercer Canal (Llei 46/1983). En l'article 56 del nostre Estatut d'Autonomia (Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol) es fa referència explícita a les competències de la Generalitat Valenciana per a *“regular, crear i mantenir televisió, ràdio i mitjans de comunicació social, de caràcter públic, per al compliment de les seues finalitats”*.

Al cap de més de trenta anys, i després de la irrupció dels canals de TDT, hem passat d'una oferta televisiva exclusivament pública a un panorama televisiu àmpliament dominat per canals privats. Pel que al camp radiofònic es refereix, l'oferta pública ha sigut sempre bastant reduïda amb un clar predomini de les ràdios comercials.

L'actual situació a la Comunitat Valenciana, agreujada per la fi de les emissions de RTVV el 29 de novembre de 2013, ens porta a reclamar la restitució dels serveis públics de ràdio i televisió en el nostre territori. Per funcions de servei públic entenem aquelles ràdios i televisions que ofereixen garanties democràtiques (especialment la defensa del pluralisme) que servisquen com a estímul a la participació ciutadana i treballen per a promoure la convivència cívica, el desenvolupament democràtic i plural de la societat, així com el coneixement i el respecte a totes les opcions polítiques, socials, culturals i religioses, tot açò des de la màxima consideració als principis d'igualtat. Així mateix, també han de fomentar la funció cultural, identitària, social i de benestar social; la funció de servir a l'impuls de l'economia, del desenvolupament i de l'equilibri territorial; la funció de servir de motor a la indústria audiovisual i, en general, a les indústries culturals i creatives, i la funció divulgadora i socialitzadora del coneixement, entre d'altres, tal com ha sigut destacat per reconeguts especialistes nacionals i internacionals (*Prado, Moragas, Bustamante, Zallo, Miège, Hesmondhalgh, Richeri, etc.*).

Així doncs, el principal paràmetre per a establir una distinció nítida entre ràdios i televisions públiques o privades ve donat per la rendibilitat social i cultural, en el cas de les primeres, davant de la rendibilitat econòmica i comercial de les ràdios i televisions privades i comercials que tenen, legítimament, afany de lucre.

3.1 CARACTERÍSTIQUES DEL SERVEI PÚBLIC

Les principals característiques que hauria de reunir un servei públic de ràdio i televisió en el territori de la Comunitat Valenciana s'exposen a continuació.

Promoció de la llengua i de la cultura valenciana. Tal com ve recollit tant en la Llei 7/1984, de 4 de juliol, de creació de l'entitat pública RTVV, com en la Llei 3/2012, de 20 de juliol, de l'Estatut de Radiotelevisió Valenciana (RTVV SAU), encara que amb prioritats diferents, la promoció de la llengua i de la cultura valenciana és l'objectiu més rellevant i fonamental de tots, i justifica la creació d'una nova radiotelevisió pública valenciana.

La llengua valenciana expressa la identitat del poble valencià i és un vehicle de comunicació d'un valor cultural i patrimonial extraordinari que, actualment, té una presència residual en els mitjans de comunicació social de la Comunitat Valenciana.

És per açò que creiem que tota la programació de la nova radiotelevisió ha de ser 100% en valencià. En aquest sentit, i com a radiotelevisió de servei públic, s'haurà d'oferir el màxim nombre de continguts amb les versions sonores i opcions de subtitulació que la tecnologia permeta, fins i tot amb característiques adaptades per a sords i altres col·lectius amb capacitats perceptives limitades.

Pluralitat i independència del poder polític. La creació d'una radiotelevisió pública valenciana és també una resposta al mandat constitucional del dret de la ciutadania per a accedir a la informació. Així, la radiotelevisió pública autonòmica haurà de garantir que el ciutadà pugua accedir a una informació plural, contrastada i lliure d'interessos partidistes i particulars, serveis que només pot oferir una radiotelevisió pública. Es tracta d'una eina fonamental per a la salut democràtica i el progrés d'una societat avançada. En l'actual panorama radiotelevisiu, dominat per operadors privats, l'existència d'uns serveis informatius públics potents que respecten escrupolosament aquests principis és garantia de control democràtic de la informació, de pluralisme i d'independència del poder polític i d'interessos mercantilistes.

Transparència informativa. És essencial que els serveis informatius de la radiotelevisió pública valenciana siguen gestionats de manera transparent i professional, evitant ingerències del poder polític.

Per a aconseguir aquest objectiu, s'arbitraran procediments i mecanismes de control que permeten protegir el treball professional dels treballadors públics davant qualsevol intent d'instrumentalitzar, mitjançant interessos partidistes, l'activitat d'aquest servei públic.

Motor del sector audiovisual. La creació d'un servei de ràdio i televisió públic a la Comunitat Valenciana ha de servir per a potenciar i impulsar el sector audiovisual valencià i, de manera general, les indústries culturals i creatives, que tenen una importància estratègica en una economia moderna basada en el coneixement.

La nova RTV pública valenciana ha de promoure la creació d'empreses productores i de serveis, encoratjant la innovació empresarial i cultural. Aquests mitjans de comunicació públics, d'indubtable rellevància estratègica, han d'estimular la creació d'un teixit industrial audiovisual, que no solament proporcione continguts a la radiotelevisió pública valenciana sinó que tinga l'ambició d'oferir produccions de qualitat a altres cadenes públiques i privades, fora del nostre territori autonòmic.

Una RTV vertebradora i connectada amb el món docent. La radiotelevisió pública dels valencians ha de vetlar perquè el desenvolupament del sector audiovisual valencià siga coherent i proporcionat territorialment, afavorint la presència i participació de totes les comarques i territoris de la Comunitat Valenciana.

La radiotelevisió pública valenciana ha d'estimular la visibilitat de la producció audiovisual que sorgeix no només de productores independents, sinó també de les produccions realitzades en les universitats, els centres educatius, les associacions cíviques i culturals i, en definitiva, de la societat civil.

Açò no és obstacle perquè la nova RTV pública valenciana promoga també la **col·laboració amb altres territoris de la resta de l'estat**, especialment amb les RTV públiques estatals i autonòmiques.

Cal promoure l'intercanvi i la realització de programes i produccions audiovisuals amb els territoris amb els quals compartim la nostra llengua i nombrosos trets culturals, com és el cas de les Illes Balears i Catalunya. Paral·lelament, és essencial promoure col·laboracions i coproduccions amb països de la Unió Europea i de Llatinoamèrica, per a així tenir presència en els mercats audiovisuals internacionals.

La qualitat com a premissa. La ràdio i la televisió públiques de la Comunitat Valenciana són mitjans de comunicació social que, com a servei públic, han d'oferir informació, entreteniment i formació de qualitat a la ciutadania.

Informatius lliures i verços. La radiotelevisió pública dels valencians ha de satisfer el dret ciutadà a rebre informació lliure i veraç, així com facilitar l'exercici de la llibertat d'expressió de forma plural, oberta i horitzontal. Els serveis informatius de la radiotelevisió pública han de ser completament de producció pròpia, disposant dels mitjans tècnics i els recursos econòmics suficients per tal d'oferir una informació de qualitat.

Llibre d'estil. La radiotelevisió pública valenciana es dotarà d'un *Llibre d'estil* on es fixarà la seua política editorial i la dels seus mitjans, les normes lingüístiques sobre la base d'un ús adequat i correcte de la llengua, i les normes periodístiques i professionals tendents a oferir a la ciutadania una informació honesta i de qualitat.

Una programació equilibrada. El disseny de la programació d'entreteniment de la radiotelevisió pública ha de ser equilibrat, combinant una oferta de programes de proximitat de producció pròpia interna i externa amb la producció aliena.

La producció pròpia interna haurà d'estar proporcionada a la dimensió de la plantilla de la futura RTV pública valenciana i de la seua capacitat de producció de programes. Per a aqueixa labor, l'oferta ràdio-televisiva de qualitat necessita un nombre suficient de professionals molt qualificats. Els programes informatius han de ser produïts per la plantilla pròpia de la cadena per tal de garantir la independència i el pluralisme informatiu, que només una radiotelevisió pública, gestionada amb transparència i professionalitat, pot oferir.

La producció externa de programes i la compra de programes, pel·lícules, sèries, documentals, etc., s'ha de controlar i gestionar des de la mateixa cadena pública de radiotelevisió per a assegurar-ne la qualitat i per a complir la missió de servei públic dels mitjans de comunicació públics.

Proximitat. La programació de la nova RTV pública valenciana ha d'apostar per programes de debat, programes d'entrevistes als nostres representants polítics i del món de la cultura – fent palesa de l'heterogeneïtat i riquesa del panorama social, cultural i polític de la Comunitat Valenciana – espais de periodisme d'investigació i *magazines* de producció pròpia que construïsquen una imatge moderna, plural i respectuosa amb la realitat de la nostra terra. Ha de fer-se, a més, una aposta decidida per la producció de programes de proximitat en directe, un senyal d'identitat i un valor segur dels mitjans televisiu i radiofònic en el panorama comunicatiu contemporani.

Promoció de sèries documentals i culturals. La producció de sèries documentals i programes culturals és un altre aspecte important que hauria d'impulsar el nou servei públic de radiotelevisió. Aquest tipus de produccions tenen un públic fidel i un valor formatiu indubtable. S'ha d'estimular la producció de sèries documentals i culturals, tant amb recursos propis, com amb el concurs de productores especialitzades de la Comunitat Valenciana.

Esports. L'oferta de programes esportius ha d'estar present en la RTV pública valenciana, però evitant entrar en la guerra per la compra de drets d'emissió d'esdeveniments esportius que tenen freqüentment uns costos inassumibles per a l'Administració pública.

Els esports autòctons i minoritaris han de tenir un clar espai en la graella de la radiotelevisió pública valenciana.

En definitiva, cal donar una oferta de retransmissions esportives que no capten generalment l'atenció de les ràdios i televisions privades per la seua escassa

rendibilitat comercial, però que sí que tenen un indubtable interès social i serveixen, a més, per a impulsar l'esport de base en la nostra Comunitat.

La TV i el cinema. La radiotelevisió pública dels valencians haurà de respectar les quotes de pel·lícules produïdes a Espanya i a Europa, anant fins i tot més enllà dels límits que estableix la normativa actual. És necessari reforçar l'exhibició de produccions del nostre entorn cultural.

Per a estalviar despeses, es podrien intercanviar materials amb les televisions autonòmiques veïnes, facilitant fórmules d'intercanvi amb elles. Una política en aquest sentit podria tenir efectes molt positius per a promoure l'ús de la llengua valenciana i de les seues variants lingüístiques, a més de fomentar els trets culturals entre territoris que tenen vincles històrics i culturals molt importants.

No obstant açò, cal subratllar que la nova RTV pública ha d'impulsar especialment la producció de pel·lícules de ficció i de sèries de televisió (històriques, *sitcoms*, dramàtiques, serials, etc.) en el nostre àmbit territorial, la qual cosa ajudaria a crear un *star system* local. Al mateix temps, hauria de treballar també per a impulsar la indústria teatral i les empreses auxiliars en àmbits com la decoració, el maquillatge i perruqueria, la moda, les empreses de lloguer d'equips, la restauració, l'hostaleria, etc.

L'humor i la salut democràtica. La graella de programació de la nova RTV pública hauria de deixar un espai per a l'emissió de programes d'humor de caràcter local on es retrate també la realitat social, política i cultural del nostre país. L'existència d'aquest tipus de programes en les radiotelevisions públiques és un símptoma molt clar de la maduresa de la societat en la qual vivim.

La ràdio pública valenciana ha de complir una funció important per a estimular el món de la producció musical de caràcter autòcton i servir d'impuls per a la creació musical en llengua valenciana.

La programació infantil i juvenil haurà de tindre una especial consideració en la graella la RTV pública valenciana, donant cabuda a continguts formatius i d'entreteniment dirigits a l'educació en valors. Aquesta programació ha de ser lògicament en valencià per a recolzar l'ús i difusió de la nostra llengua, fomentant preferentment a la producció d'animació a la qual es dediquen un nombre creixent de professionals en la nostra Comunitat i que ens està convertint en una potència mundial en aquesta disciplina.

Entorn transmèdia. El nou servei públic de radiotelevisió hauria d'adoptar un clar enfocament transmèdia en sintonia amb la convergència digital que està marcant el desenvolupament audiovisual en el món actual.

La gestió transmèdia de la producció i, al temps, la mateixa producció transmèdia són elements claus per a aconseguir una bona penetració en el mercat. Sobretot, per a arribar a connectar amb un públic més jove, que consumeix a través dels dispositius mòbils.

Les ràdios i televisions públiques són també plataformes multimèdia en l'actualitat. Les noves tecnologies audiovisuals permeten omplir de contingut diferents canals de ràdio i televisió amb característiques diferenciades i sense un cost afegit elevat.

I+D+I. En conseqüència amb aqueix entorn transmèdia, cal crear un departament especialitzat en el disseny de nous formats (evitant la producció de programes que ja fa la competència) sensible a la innovació i a la recerca de noves formes de comunicació. Entenem que una RTV pública moderna que pretenga servir d'impuls a l'economia del coneixement ha de tenir un departament dedicat a I+D+I i, per tant, hauria de mantenir un estret contacte amb les universitats i centres de recerca, especialment amb els existents en el mateix territori valencià.

3.1.1 La nova RTV pública valenciana: un grup transmèdia de proximitat.

Com acabem d'apuntar, la nova RTV ha d'entendre's com una corporació transmèdia adaptada a l'escenari actual i als presents, futurs i imminents suports. L'estratègia transmèdia implica cinc canvis fonamentals:

1. Definir uns continguts transmèdia vinculats a temes que siguen transversals als diferents mitjans del grup. Els formats s'agruparan en continguts transmèdia i tindran una coordinació compartida pels diferents mitjans: informatius, esports, infantil, festes, temps, etc. Encara que l'estratègia de continguts serà compartida, cada mitjà haurà de treballar utilitzant el seu propi llenguatge. Per tant, en el nou escenari el format específic de cadascun dels mitjans perviu però ha d'adaptar-se i estar supeditat al contingut transmèdia al què està adscrit.

2. Definir accions estratègiques que siguen objectius comuns per a tots els continguts transmèdia. Es podrien posar en marxa accions referides a temes socials, lingüístics, econòmics o culturals d'actualitat que motiven a l'audiència i que contribuïsquen a la participació a través de les diferents plataformes de difusió.

3. Utilitzar per a informar i entretenir els mateixos mitjans que utilitzen els usuaris, és a dir, la ràdio i la televisió però també els nous dispositius. La televisió i la ràdio segueixen sent eines fonamentals, però ara conviuen amb noves pantalles que necessiten també continguts multimèdia. És necessari modificar els fluxos de treball per a fer possible que es compartisca part del procés que abans no es donava a conèixer a través d'aquests nous canals. Per exemple, les preses d'una entrevista que no s'emeten poden ser molt atractives en les xarxes socials, i les imatges que s'utilitzen

per a localitzar una retransmissió també poden ser utilitzades en un blog. Ara es tracta de gestionar el treball de comunicació interna perquè pugua ser compartit a través de les noves plataformes de difusió.

4. L'escenari transmèdia implica un canvi de model on l'espectador es transforma en usuari i decideix a cada moment si vol o no ser actiu. Per tant, serà necessària la creació d'un departament que treballa el disseny d'estratègies per a fer més atractiva la presentació dels continguts en les diferents plataformes, per a gestionar i optimitzar la interactivitat de l'usuari.

5. Insistim en la necessitat de la creació d'un departament o servei I+D+I per al desenvolupament de nous formats televisius i radiofònics que, sempre amb una clara funció de servei públic, puguen tenir una explotació social, educativa i comercial. Des d'aquest departament es treballarà amb la xarxa d'universitats valencianes, públiques i privades.

3.1.2 Continguts de proximitat

Ara que han sigut suprimides les emissions de RTVV, és quan ens hem adonat realment del buit que ha deixat el mitjà públic, i és aquest buit el que el nou mitjà ha de cobrir. Els valencians trobem a faltar la nostra televisió quan passen coses que afecten els nostres pobles i ciutats, el nostre esport o la nostra cultura. I no hi ha cap mitjà que ho done a conèixer. Fa 25 anys era suficient donar la informació en valencià per a justificar l'interès de qualsevol tema. Però avui, amb l'àmplia oferta televisiva i mediàtica actual, és convenient focalitzar l'atenció, en valencià per descomptat, en aquells continguts que tinguen una repercussió directa en el nostre poble. I és ací on la nova RTV juga el seu principal paper, donant el servei que la societat valenciana necessita i que ara troba a faltar.

Sobre el nombre de canals que podria oferir la futura radiotelevisió pública autonòmica, s'hauria de contemplar la disponibilitat de l'espai radioelèctric i també l'estructura de la plantilla de la qual es dispose en aquesta nova RTV. En tot cas, aquesta plantilla de treballadors de la futura radiotelevisió valenciana haurà de ser proporcionada i suficient per a oferir un servei públic de qualitat i, com a tal, el seu objectiu ha de ser prestar un servei públic de qualitat, aspirant a obtenir uns bons nivells d'acceptació social, és a dir, aspirant a aconseguir uns índexs d'audiència suficientment concordes amb la seua comesa.

En aquest sentit, la radiotelevisió pública valenciana no ha de renunciar a tenir les *finestres* d'emissió que siguen financera i professionalment sostenibles, amb la finalitat d'oferir el millor servei a la ciutadania.

Seguint en aquesta línia, la MESAV planteja la urgent refundació de RTVV com la via més ràpida perquè la Comunitat Valenciana torne a disposar d'uns mitjans audiovisuals públics de referència que puguin servir d'eina de vertebració social i aprofundiment democràtic, defensant i promocionant l'ús del valencià, complint el dret a la informació dels ciutadans i consolidant un sector audiovisual potent i competitiu.

La refundació de RTVV passa per revertir amb la màxima celeritat possible el tancament i la liquidació ordenada pel govern del Partit Popular, resolent els processos judicials en marxa, respectant els drets dels treballadors i començant un procés d'adequació i renovació de la plantilla a partir de les noves necessitats de producció.

3.2 EL MODEL DE GESTIÓ

Quant al model de gestió i de governança que caldria articular en els nous serveis públics de ràdio i televisió, considerem fonamental tenir en compte els següents aspectes:

Cal impulsar, des dels inicis, el sentit de servei públic que representa la ràdio i la televisió públiques dels valencians. En aquesta línia, els treballadors de la futura radiotelevisió han de ser conscients que treballen per a oferir un servei públic de la màxima qualitat.

Cal crear una cultura d'empresa pública, transmetent des dels equips directius (que han de ser i actuar modèlicament) el sentiment de pertànyer a una institució que té una missió social i cultural molt clara, de summa importància per a la vertebració de la Comunitat Valenciana.

Perquè la nova RTV pública pugui donar un servei de qualitat és imprescindible que existisquen òrgans de control externs a la institució (el Consell Audiovisual Valencià, la Comissió de Control Parlamentari de les Corts Valencianes i altres òrgans com el Consell Valencià de Cultura) molt definits quant a les seues funcions i la seua organització interna, així com òrgans de govern intern (la Direcció General de la RTV Valenciana, el Consell d'Administració, el Comitè de Redacció dels Serveis Informatius, el Defensor de l'Audiència, el Consell Assessor i el Comitè d'Empresa) que tinguen unes estructures, protocols de treball i funcionament que vetlen per evitar les intromissions del partidisme polític en la gestió professional de la radiotelevisió, especialment quant a la independència i el pluralisme informatius.

3.2.1 Òrgans de control extern

Pel que fa als òrgans de control externs a la radiotelevisió pública valenciana, creiem oportú prendre en consideració una sèrie d'idees bàsiques.

Com s'ha posat de manifest de forma reiterada, a hores d'ara no tenim encara un Consell Audiovisual Valencià (CAV), a pesar què està previst en el mateix Estatut d'Autonomia, com tampoc existeix un Consell Audiovisual d'àmbit estatal. Des de fa dècades, els països més desenvolupats del món s'han proveït de consells audiovisuals, com a autoritats reguladores que tenen com a principals objectius vigilar la independència dels mitjans de comunicació públics, regular el bon funcionament i el compliment del marc normatiu que afecta les radiotelevisions públiques i privades, fins i tot amb capacitat sancionadora per a corregir els incompliments i les pràctiques il·legals. La manca d'aquesta institució és un símptoma de la falta de maduresa de la nostra democràcia. Una institució com el CAV només pot funcionar correctament si n'hi ha un consens suficientment ampli entre els partits polítics que conformen l'arc parlamentari valencià. L'existència del CAV pot ser clau per a garantir un naixement i desenvolupament saludable d'una futura radiotelevisió pública valenciana.

La Comissió Parlamentària de Control (CPC) és un òrgan de control de la radiotelevisió pública que té tota la legitimitat per a dur a terme un seguiment de la seua evolució. És fonamental que tots els membres d'aquesta CPC, de tots els grups parlamentaris, tinguen accés a la documentació que sol·liciten per a exercir correctament la funció de control, formulant preguntes i propostes d'actuació. La CPC s'ha de reunir regular i periòdicament per a rebre les explicacions sobre la gestió de la RTV pública valenciana.

El Consell Valencià de Cultura (CVC) és altre òrgan extern que hauria de fer, periòdicament, una valoració sobre l'evolució de la radiotelevisió pública valenciana quant al seu paper en la defensa i l'ús de la llengua valenciana.

De manera general, la nova RTV pública valenciana haurà de sotmetre anualment la seua gestió pressupostària i comptable a la Sindicatura de Comptes de la Generalitat, com és preceptiu amb totes les entitats, empreses, administracions i fundacions de caràcter públic per a garantir un control estricte del seu nivell de despesa, vigilant les desviacions pressupostàries i/o la correcta justificació de les despeses i ingressos. La direcció de la nova radiotelevisió pública haurà de donar resposta a totes les observacions i recomanacions de la Sindicatura de Comptes.

3.2.2 Òrgans de control intern

En allò que respecta als òrgans de control intern de la radiotelevisió pública valenciana, es considera pertinent fer les següents reflexions:

La **direcció general** de la radiotelevisió pública valenciana haurà d'estar encapçalada per un professional de reconegut prestigi i amb una experiència provada en els mitjans de radiotelevisió. Els mèrits professionals han de ser la motivació principal per a la seua elecció. El procediment per a la seua elecció hauria de ser mitjançant un concurs

públic, on cada candidat presentara el seu projecte de direcció. El procés de selecció podria ser gestionat des del Consell Audiovisual Valencià per a despolititzar-ne l'elecció tot el possible.

El **nomenament del Director General** de la radiotelevisió pública no hauria de recaure en el Consell d'Administració de la RTV ni en el Parlament si es pretén gaudir d'una gestió professionalitzada d'aquest servei públic. En tot cas, el seu nomenament hauria de ser confirmat pel Parlament Valencià, per una àmplia majoria de dues terceres parts dels diputats (66%), evitant votacions per majories simples. El Director General tindrà un mandat de cinc anys, amb la possibilitat de renovar per un nou mandat.

En la mateixa línia, **els membres del Consell d'Administració** (CA) de la nova RTV pública valenciana hauran de ser nomenats també per un mandat de 5 anys pel Consell Audiovisual Valencià. El Director General no hauria de pertànyer al Consell d'Administració, atés que aquest òrgan intern desenvolupa una funció de control de la direcció de la RTV.

El procediment d'elecció seria molt similar, mitjançant un concurs públic. El CA ha d'estar compost per una varietat de perfils professionals, sempre relacionats amb els camps de la ràdio i la TV, no solament integrat per professionals de la informació (periodistes), sinó també per advocats, economistes experts i gestors del sistema audiovisual, i professionals de la producció de continguts, com ara realitzadors, productors i especialistes del mitjà radiotelevisiu. Cap membre del CA podrà tenir una filiació política (en cas que algun candidat militara en una formació política concreta, es donarà de baixa temporalment, mentre forma part d'aquest òrgan de govern).

El Consell d'Administració vetlarà per la transparència en la gestió i la rendició de comptes de la radiotelevisió pública, així com el compliment estricte del Mandat Marc i el Contracte Programa en el seu desenvolupament pressupostari, tendint al seu estricte equilibri. En el Consell d'Administració haurà d'haver-hi també representants dels treballadors de la pròpia RTV pública, triats a proposta del Comitè de Empresa.

El **Comitè de Redacció dels Serveis Informatius** és un òrgan fonamental per a garantir la independència de la nova radiotelevisió del poder polític. El seu funcionament estarà regulat per un Estatut Professional de la Redacció que haurà d'estar votat per la mateixa plantilla dels Serveis Informatius de la radiotelevisió i s'arbitraran procediments de bones pràctiques professionals. Per exemple: davant la possibilitat que un determinat contingut o plantejament informatiu fóra considerat erroni o manipulat per part de la Redacció, en un Informatiu immediat seria obligatori arregar l'opinió discrepant de la Redacció, sempre que s'aprovara en una assemblea on estigueren representats almenys la meitat dels seus components. En definitiva, és

molt important que es prevegen fórmules de participació real de la redacció en la gestió del departament.

El director general de RTV proposarà als **Directors d'Informatius i de Programes de la Ràdio i la Televisió**, els quals hauran de ser professionals de reconeguda i àmplia experiència. En el cas del responsable d'Informatius, el seu nomenament serà sotmés a consulta vinculant en la redacció en els termes que fixe l'Estatut de Redacció.

Aquests directors triaran entre la seua plantilla de professionals els diferents responsables intermedis. En el Departament d'Informatius, aquests nomenaments seguiran el mateix model de consulta que el del seu màxim responsable. En cas de nomenaments anteriors a l'aprovació de l'Estatut de Redacció, aquests hauran de ser sotmesos a consulta amb caràcter retroactiu quan entre en vigor el text normatiu.

Els directors d'informatius i programes cessaran automàticament en el moment que cesse el director general de RTVV i no continuaran en l'Empresa llevat que siguen de plantilla. Els altres càrrecs intermedis cessaran també del seu càrrec quan cesse el director d'informatius o de programes que els haja nomenat.

La Direcció General podrà comptar amb personal de lliure designació vinculat al seu projecte d'actuació, no podent superar aquest el 2% de la dotació de plantilla.

El **Consell Assessor** ha de ser un òrgan de naturalesa mixta, incloent entre els seus membres a personal de la mateixa empresa i a altres membres de fora de la radiotelevisió, com ara associacions i entitats cíviues i culturals de la societat valenciana. El Consell Assessor, com a òrgan de govern de la RTV pública, comptarà entre els seus membres amb representants dels treballadors de la RTV, de les seues societats, del Consell Valencià de Cultura, del Consell de la Generalitat Valenciana, d'associacions cíviues com Escola Valenciana, de les universitats, d'associacions d'espectadors i consumidors, etc. La selecció dels seus membres hauria d'estar supervisada pel Consell Audiovisual Valencià.

El Consell Assessor proposarà a la Direcció General el nomenament per un període de tres anys del Defensor de l'Audiència, que haurà de ser un professional de reconegut prestigi. Es reservarà un espai setmanal en la graella de programació per a canalitzar les queixes d'usuaris, oients i televidents de la ràdio i la televisió públiques. Aquest espai ha de servir per a explicar a la ciutadania l'estructura de la nova RTV, els serveis que ofereix, resoldre dubtes i rendir comptes sobre la programació.

El **model de gestió** de la nova radiotelevisió pública ha de basar-se en un **contracte-programa** que determine el pressupost i les condicions del servei públic. Aquest contracte-programa determinarà el nivell de despesa màxima de la RTV per un període no inferior a tres exercicis, per a permetre una planificació a mitjà termini.

Juntament amb el finançament via contracte-programa, la nova RTV també s'haurà de finançar amb l'emissió de publicitat i el patrocini: en el context d'una radiotelevisió de servei públic, s'ha d'entendre la publicitat comercial també com una eina per al teixit empresarial valencià, com a finestra per als anunciants locals i no locals. Es tendirà a emetre la publicitat íntegrament en valencià, com a estratègia per a normalitzar l'ús de la llengua valenciana, incentivant els anunciants que així ho facen.

Es potenciarà també el finançament a través de l'explotació i comercialització de productes, afavorint la distribució de la producció audiovisual a través de mitjans que faciliten la penetració en els mercats i la presència de productes en qualsevol àmbit comercial.

3.2.3 El Mandat Marc

La nova RTV pública valenciana estarà subjecta al Mandat Marc. En l'article 41.1 de la Llei General de l'Audiovisual de 2010, d'àmbit estatal, s'especifica que els objectius generals de la funció de servei públic s'establiran normativament per a un període de nou anys. El seu desenvolupament i concreció per tots i cadascun dels seus canals es durà a terme per a períodes inferiors, mitjançant la subscripció per l'Estat i les Comunitats Autònomes, en els seus respectius àmbits de competència, dels corresponents contractes-programa, identificant-se de manera expressa els continguts de servei públic; en particular hauran de concretar-se els percentatges de gèneres de programació que hagen d'emetre's als canals gestionats per un mateix prestador. El Mandat Marc és precisament el document que arreplega els objectius generals per un període de nou anys. Servisca com a exemple el Mandat Marc de RTVE subscrit en 2007. En ell es defineixen conceptes com:

- Objectius generals de servei públic.
- Independència, pluralisme, neutralitat, imparcialitat i rigor.
- Respecte als principis ètics.
- Compromís amb la igualtat entre dones i homes.
- Defensor de l'Espectador, oient i usuari de mitjans interactius.
- Adequació d'horaris respecte a l'audiència potencial.
- Manual de normes d'estil i línies de producció per als seus informatius amb l'objectiu de garantir el rigor periodístic i el bon ús del llenguatge.
- Dret d'accés.
- Línies estratègiques de continguts, emissió i producció, definint la naturalesa jurídica de la producció:
 - ✓ Producció aliena.
 - ✓ Producció pròpia interna.
 - ✓ Producció pròpia externa.

- Contractació de produccions.
- El model de gestió.
- Innovació, recerca i desenvolupament del servei públic de la corporació RTVE.
- Relacions institucionals.

3.3 LA NOVA RTV PÚBLICA I EL SEU MODEL DE GOVERNANÇA: CONCLUSIONS

La nova radiotelevisió dels valencians s'ha d'entendre, en definitiva, com un canal temàtic de proximitat, un nou servei públic que no ha d'entrar en una lluita feroç per l'audiència, evitant així la competència amb les cadenes privades que responen a les seues lògiques comercials. Un aspecte que no vol dir que no siga important aspirar a tenir una bona resposta del públic i que siga valorada per la majoria dels ciutadans valencians.

En la mesura en què oferisca una programació pròxima, de qualitat i en valencià i que siga capaç de desmarcar-se de la història de l'antiga RTVV, fent de la transparència en la gestió i de la independència política la seua bandera, aquest servei públic de ràdio i televisió té moltes possibilitats de tenir una gran acceptació entre la ciutadania valenciana.

A pesar que puga semblar un exercici retòric innecessari, és important recordar que les lleis, normatives, reglaments, etc., es creen per a ser complits.

L'anàlisi del nostre passat més recent ens permet prendre consciència que no ha sigut així en la nostra Comunitat. Els informes de fiscalització i auditoria d'entitats com la Sindicatura de Comptes han de servir per a corregir les desviacions pressupostàries, seguint el principi d'equilibri pressupostari al qual tota empresa, especialment pública, està obligada a respectar i tendir a millorar constantment la gestió d'aquests serveis públics.

En aquest sentit, cal preveure la creació de mecanismes per a garantir la correcta aplicació de les lleis, normatives, etc., que s'han de complir escrupolosament si volem que el sistema audiovisual valencià siga sostenible.

Per a vetlar per l'estricta compliment dels principis constitutius de la nova radiotelevisió pública dels valencians és necessari que anualment es dispose d'una auditoria deontològica i ètica interna per a confirmar que la radiotelevisió de titularitat pública compleix fidelment amb els principis i objectius pels quals ha sigut creat aquest servei públic. Aquesta és una pràctica habitual entre les institucions i empreses més importants del món que treballen seriosament el tema de la reputació.

Cal pensar que la rendició de comptes davant la ciutadania és equivalent a la rendició de comptes que fa un Consell d'Administració davant els accionistes de la societat. En

aquest cas, els valencians serien els milions d'accionistes que viuen, treballen i paguen els seus impostos a la Comunitat Valenciana.

En definitiva, la nova Radiotelevisió Pública dels valencians hauria de basar-se en un model de gestió més professional i cooperatiu que l'anterior, obert a la societat, disposat a la permanent rendició de comptes i a la transparència en la seua gestió, basat en mecanismes de coordinació no jeràrquica, en noves pràctiques col·lectives i formes més participatives. Tot açò amb la finalitat que els ciutadans puguen sentir que la nova RTV pública valenciana els pertany i els representa.

4 CONCLUSIONS

4 CONCLUSIONS

La promoció de la llengua i de la cultura valenciana és un objectiu fonamental, si no el més rellevant de tots, que justifica la creació d'una nova radiotelevisió pública valenciana. La programació de la nova radiotelevisió ha de ser 100% en valencià.

La ràdio i la televisió públiques de la Comunitat Valenciana són mitjans de comunicació social que, com a servei públic, han d'oferir informació, entreteniment i formació de qualitat a la ciutadania.

Els valencians tenim dret a rebre informació lliure, plural, contrastada i exempta d'interessos partidistes i particulars. La nova RTV ha de facilitar l'exercici de la llibertat d'expressió de forma plural, oberta i horitzontal. Els serveis informatius de la radiotelevisió pública han de ser de producció pròpia i evitar les ingerències del poder polític.

La nova RTV pública valenciana fomentarà la producció pròpia interna i externa, i impulsarà el sector audiovisual valencià i, de manera general, les indústries culturals i creatives.

El disseny de la programació d'entreteniment de la radiotelevisió pública ha de ser equilibrat, combinant una oferta de programes de producció pròpia amb la producció aliena.

La programació de la nova RTV pública valenciana haurà d'apostar per programes de debat, per programes d'entrevistes als nostres representants polítics i del món de la cultura – mostrant l'heterogeneïtat i riquesa del panorama social, cultural, polític i festiu de la Comunitat Valenciana – pel periodisme de recerca, per programes magazines de producció pròpia que construïsquen una imatge moderna, plural i respectuosa amb la realitat de la nostra terra.

L'oferta de programes esportius ha d'estar present en la RTV pública valenciana però evitant entrar en la guerra per la compra de drets d'emissió d'esdeveniments esportius que tenen uns costos inassumibles per a l'Administració pública. Els esports autòctons i minoritaris han de tenir un clar espai a la graella de la radiotelevisió pública valenciana.

La nova RTV pública ha d'impulsar especialment la producció de pel·lícules de ficció i de sèries de televisió – històriques, *sitcoms*, dramàtiques, serials, etc. – ajudant a crear un *star system* local. Al mateix temps, és igual d'important impulsar la indústria teatral i empreses auxiliars en àmbits com la decoració, el maquillatge i la perruqueria, la moda, les empreses de lloguer d'equips, la restauració, l'hostaleria, etc.

La programació infantil i juvenil ha de rebre una atenció especial en la graella de programació de la futura RTV pública valenciana.

Una RTV pública moderna que pretenga servir d'impuls a l'economia del coneixement, ha de tenir un departament dedicat a I+D+I, i una gran plataforma multimèdia.

Es pot posar en marxa el CPP de Burjassot en poc temps. Posteriorment, serà necessària una inversió tecnològica que garantisca que l'equipament és d'última generació i preparat per a les innovacions.

És necessari adequar l'estructura de personal a les necessitats de la programació de la nova RTV i definir noves categories laborals. La plantilla fixa de la futura radiotelevisió haurà de ser proporcionada i suficientment àmplia per a oferir un servei públic de qualitat.

La nova Radiotelevisió Pública dels valencians hauria de basar-se en un model de gestió més professional i cooperatiu, obert a la societat, disposat a la permanent rendició de comptes – és a dir, a la transparència en la seua gestió –, basat en mecanismes de coordinació no jeràrquica, en noves pràctiques col·lectives i formes més participatives, amb la finalitat que els ciutadans puguen sentir que la nova RTV pública valenciana els pertany i els representa.

Òrgans de control extern

- CAV (Consell Audiovisual Valencià)
- Comissió Parlamentària de Control (CPC)
- Consell Valencià de Cultura (CVC)
- Sindicatura de Comptes

Òrgans de control intern

- Direcció General
- Consell d'Administració
- Consell Assessor
- Comité d'Empresa
- Comité de Redacció

MESAV agraeix la col·laboració de tots aquells que han fet possible l'elaboració del present informe.

València, març de 2015

ANNEXOS

ANNEX 1: ANÀLISI DE L'EQUIPAMENT TECNOLÒGIC DE RTVV

Actualment s'estan duent a terme els treballs que el Consell de Liquidació de RTVV té encomanats per a desmantellar les instal·lacions i subhastar els actius de la que ha sigut la major empresa de comunicació de la Comunitat Valenciana. Entre aquests treballs, amb prou feines ha transcendit l'elaboració d'un inventari de béns. Un document que ha provocat una gran agitació mediàtica i política pel reduït valor assignat a moltes de les pertinences de RTVV: al voltant de 40 milions d'euros. L'equip de liquidació té pendent, a hores d'ara, interposar una reclamació a l'empresa a la qual es va encarregar aquest inventari, donades les queixes que el personal tècnic de RTVV ha comunicat a la vista de la seua imprecisió i falta de rigor.

Des de la MESAV, considerem imprescindible que la liquidació no incloga el que denominaríem *cor tecnològic* del CPP de Burjassot. Encara que la tecnologia avança a un ritme de vertigen i està deixant obsolet gran part de l'equipament de la radiotelevisió pública valenciana, la part més cara del mateix continua sent perfectament útil. Es tracta, a més, dels elements de més lenta i difícil substitució, de manera que resulten imprescindibles per a una ràpida represa de les emissions.

Per tant, no s'hauria de permetre el desmantellament ni la venda d'aquest cor tecnològic si el que es pretén és reprendre el servei públic de radiotelevisió al més prompte possible.

Pel que fa a la ràdio, la seua situació és alhora més difícil i més senzilla. Difícil perquè ja han sigut desmantellades les seues que va ocupar en el passat, però senzilla perquè l'equipament i les instal·lacions necessàries són molt més barates que en el cas de la televisió. Seria perfectament assumible la seua total renovació i integració en el CPP de Burjassot (un procés que ja s'havia iniciat abans del tancament de les emissions) i l'habilitació d'estudis a Alacant i Castelló. Centrarem l'estudi, per tant, en la televisió.

A1.1 EL NOU MODEL TECNOLÒGIC

La digitalització de les tasques i dels continguts està comportant per a les empreses audiovisuals un abaratiment dels equips i dels costos de producció. Però, en el cas de les empreses que arrossegueu un passat analògic, el pas a un entorn íntegrament digital requereix un ajust complex que és difícil de realitzar sense suspendre o alterar la producció.

RTVV és un bon exemple d'açò mateix, sobretot perquè en els últims anys la falta d'aportacions suficients per part de la Generalitat ha impedit efectuar de manera progressiva les actualitzacions i renovacions imprescindibles per a no perdre el tren tecnològic. Abans del cessament de les emissions s'havia arribat a un punt tan crític que hauria exigint mesures molt imaginatives per a poder actualitzar aqueix complex

entramat tècnic i racionalitzar els mètodes de treball sense afectar seriosament al servei.

Podem dir per tant que, deixant a un costat la immensa tragèdia laboral i social que suposa la supressió de les emissions i l'acomiadament de la totalitat de la seua plantilla, el tancament de RTVV pot suposar una gran oportunitat per a redissenyar tècnicament el servei públic de la ràdio i la televisió autonòmiques.

A1.2 LA RESURRECCIÓ TECNOLÒGICA DE RTVV

Parlem d'una empresa amb 25 anys de funcionament continuat i que ha passat per un convuls període en termes financers durant els últims exercicis, de manera que no ha tingut l'oportunitat d'escometre la renovació tecnològica necessària.

Equips obsolets, maquinària antiquada o poc eficient i algunes decisions equivocades en l'elecció dels formats de treball són ara qüestions a corregir, i han de ser-ho per tal d'assegurar la viabilitat futura d'una nova RTV. Redimensionar l'estructura del personal, definir categories laborals adequades a la realitat tecnològica i modernitzar l'entorn tècnic de la futura RTV autonòmica són les claus de l'èxit del projecte. Per posar un exemple, resultaria absolutament ineficient continuar utilitzant les càmeres ENG disponibles. Cap d'elles treballa en Alta Definició (HD), poques graven en format panoràmic i totes utilitzen encara la cinta com a suport.

No ocorre el mateix, en canvi, amb el que podríem denominar **òrgans vitals** de l'antiga RTVV que, o bé han sigut renovats recentment, o bé pertanyen a un sector de la tecnologia que no ha patit canvis tan dràstics. Aquesta és la part de l'equipament que s'hauria de preservar en el procés de liquidació. En altres paraules, és imprescindible evitar el desballestament i la subhasta de determinats equips i instal·lacions fonamentals per al previsible renaixement de la televisió i la ràdio públiques dels valencians. Només així es podria garantir la represa de les emissions en un termini raonablement curt i amb un cost, a priori, assumible.

La inversió necessària per a equipar una nova radiotelevisió des de zero faria pràcticament inviable la posada en marxa del projecte, tenint en compte la complicada herència financera dels actuals gestors de la Generalitat Valenciana.

En canvi, conservant aqueixos òrgans vitals i actualitzant els equips, adaptant-los a una nova realitat tecnològica molt més barata i versàtil, el cost de la inversió en material necessari es reduiria significativament. Seria suficient per a adaptar les instal·lacions a l'última tecnologia, i per a dissenyar nous mètodes de treball que estalvien esforços i optimitzen els resultats.

A1.3 ELS ÒRGANS VITALS

En una primera aproximació, considerem que els equips i instal·lacions útils i imprescindibles per al projecte futur són:

- ❖ Xarxa pròpia d'emissors i repetidors. Més d'un centenar, repartits per tota la geografia valenciana i que garanteixen una cobertura propera al 99% de la població, molt superior a la que pot oferir qualsevol operador privat. Dóna servei també al 112 (servei d'emergències de la Generalitat) i a emissores i xarxes de Wifi municipals i de les Diputacions Provincials. La xarxa, a més, proporciona ingressos per mitjà del seu lloguer a empreses privades de telefonia.
- ❖ Centre de Producció de Programes de Radiotelevisió Valenciana. Catalogat com a edifici singular i protegit pel seu valor arquitectònic. Situat en terrenys cedits per l'Ajuntament de Burjassot i de titularitat pública.
- ❖ Unitat de documentació i gestió de l'arxiu audiovisual i multimèdia.
- ❖ Control Central Tècnic, compost per la sala d'aparells, l'ingesta i el control de tràfic de senyals. Vertader cor de l'edifici i garantia d'accés a agències de notícies i intercanvis amb FORTA i amb la resta de televisions del món.
- ❖ Controls d'emissions i continuïtat. Amb equips HD acabats d'instal·lar en el moment del cessament de les emissions i, per tant, sense estrenar.
- ❖ Redacció d'informatius. Amb sistemes integrats *Isis*, *iNEWS*, *Tarsis* dissenyats per a poder obtenir les imatges, editar-les i arxivar-les des de qualsevol punt de treball.
- ❖ Estudis 1 i 2. Amb els seus respectius platós de gran grandària per a múltiples usos.
- ❖ Estudi 3. Per a la realització i emissió d'espais informatius diaris i no diaris.
- ❖ Estudis 4 i 5. De reduïdes dimensions i preparats per a treballar amb decorats virtuals. Barats i útils en programes de qualsevol naturalesa, exceptuant els grans formats.
- ❖ Unitat mòbil 3. L'única equipada amb un sistema digital homologable HD i que facilitarà la cobertura d'actes institucionals, esdeveniments esportius i festius.
- ❖ Llançadores i enllaços mòbils via satèl·lit. Per a connexions en directe i notícies de proximitat.
- ❖ Cabines de postproducció de vídeo i àudio. Proveïdes d'un equipament electrònic i informàtic encara vigent.

Cal reivindicar el **valor d'ús** que tenen aquests mitjans tècnics que es consideren vitals. No solament hi ha equips que tenen un valor determinat, sinó que tenen aquest valor dins d'un context determinat de treball i amb un nucli de professionals que els coneixen i són capaços de traure'ls partit. Per tant, no es tracta que el valor de mercat

siguen els 40 milions d'euros que apareixen com a valor d'inventari. El valor d'ús d'aquest material és molt major pel **cost alternatiu** que implicaria la seua substitució per equips nous.

És fonamental també introduir el concepte de *workflow* o **flux de treball**. Les grans empreses audiovisuals ja no compren tecnologia sinó que adopten fluxos de treball que determinen una manera de fer les coses i que requereixen la utilització d'equips compatibles, amb formats i suports intercanviables que permeten establir dinàmiques i sinergies de treball ràpides i que optimitzen els costos en els seus processos. Açò es fa imprescindible amb la necessitat d'oferir una multiplataforma transmèdia que incloga la TDT, la ràdio, la web i les aplicacions per a mòbils.

Si es permet el desmantellament d'aquests equips, els terminis per a tornar a emetre en les condicions de qualitat tècnica que sempre han caracteritzat a RTVV s'allargarien molts mesos i obligarien a una inversió tecnològica molt superior, que al mateix temps demoraria encara més el procés per la necessitat de dissenyar, triar, comprar, instal·lar i provar el nou equipament.

Podem afirmar, no sense certa cautela, que caldria substituir la quasi totalitat de la resta de material per equips més senzills, ràpids i barats que s'integrarien en un flux de treball d'Alta Definició.

L'adequació i el redimensionament de les delegacions d'Alacant i Castelló, així com la ubicació de la ràdio autonòmica a Burjassot en el mateix edifici que la televisió, suposaran també una racionalització de la despesa i una optimització de les tasques.

En definitiva, tenim per davant una gran oportunitat per tal d'abordar un nou projecte viable i il·lusionant, que ens oferisca als valencians el mitjà de comunicació públic del segle XXI que necessitem.

A1.4 LA LIQUIDACIÓ DE RTVV A 31 DE MARÇ DE 2015

El procés de liquidació de les societats que formaven RTVV SAU es troba, ara com ara, en una lenta fase d'execució.

Al llarg dels últims mesos s'han desmantellat algunes de les instal·lacions fixes que la ràdio i la televisió pública tenien en llocs en els quals es realitzaven connexions freqüents. Ens referim als camps de futbol, pilota valenciana i bàsquet (Mestalla, Ciutat de València, Madrigal, Rico Pérez, trinquet El Genovés, la Fonteta, etc.), i a les seus de les institucions públiques (Generalitat Valenciana, Corts Valencianes, Ajuntament de València, etc.). Llocs en els quals es disposava d'enllaços per a la realització de directes, amb la consegüent instal·lació de cablejat, antenes parabòliques i d'equips relacionats amb aquestes necessitats.

Aparentment, la següent prioritat per a l'equip de liquidació ha sigut desprendre's d'aquells locals que suposaven un cost pel lloguer. És el cas de la delegació de RTVV a Castelló, quasi completament desmantellada i amb equips i mobiliari ja emmagatzemats en la seua major part en l'edifici de Burjassot. Així i tot, queda alguna actuació pendent i està lluny encara d'haver quedat definitivament resolta.

S'han recopilat alguns equips disseminats en la delegació de Madrid i en altres corresponsalies, i han sigut traslladats al CPP de Burjassot.

En alguns casos, s'ha preferit arreplegar els equips però mantenint el cablejat. Uns materials sobradament amortitzats i la recollida dels quals hauria ocasionat més despesa i més càrrega de treball que el valor real dels metres de cable instal·lats.

Els locals en els quals es trobava Ràdio Nou, malgrat que no suposaven cap despesa addicional atés que són propietat de la Generalitat, ja han sigut desmantellats i tots els equips traslladats. Ingents quantitats de material d'arxiu sonor (d'incalculable valor documental) esperen ser analitzades, mentre l'emulsió magnètica de les cintes es deteriora inexorablement.

A més a més, els litigis relacionats amb els drets sobre retransmissions esportives que actualment enfronten a RTVV amb empreses com Mediapro provoquen conflictes d'interessos encara sense resoldre.

Tot indica que el procés serà llarg i complicat. Díficilment acabarà 2015 havent aconseguit que tots els equips propietat de RTVV i que estan disseminats per diferents localitzacions puguen ser reunits en la seu de Burjassot.

Cal recordar també les tasques administratives que s'estan realitzant per a la rescissió de contractes subscrits (alguns d'ells, amb períodes de vigència de diversos anys) i que inclouen clàusules de penalització en el cas que una de les parts sol·licite la cancel·lació d'aquests compromisos. Ens referim a contractes de drets esportius i publicitaris, però també amb exhibidores, productores i altres empreses de serveis que reclamen el compliment de les clàusules contractuals.

Menció especial mereixen les instal·lacions del centre de producció de RTVV a Alacant. Un edifici construït sobre un solar llogat, i sobre el qual pesa un contracte de lloguer de 33 anys que obliga al pagament d'una renda que ronda els 300.000 euros anuals.

L'edifici, propietat de RTVV, va ser construït amb un plantejament ambiciós i amb l'expectativa de generar continguts des d'Alacant. Una idea que, amb el pas del temps, va acabar rebutjant-se per ser poc operativa i difícil de gestionar.

Doncs bé, la construcció de l'immoble es va elevar en el seu moment a més de 4 milions d'euros. Per no parlar dels equips d'il·luminació, càmeres, mescladors, equips

informàtics que, després de 10 anys des de la seua adquisició, estan ja tecnològicament desfasats.

Abordar el desmuntatge de les ambicioses instal·lacions comporta un problema administratiu relacionat amb el contracte de lloguer del solar, per al qual no existeix solució aparent. Serà molt difícil desmantellar l'entramat tècnic, però més difícil encarar l'entramat administratiu.

Una vegada recopilats tots els equips repartits per la resta de la geografia valenciana, es procedirà (aquest és el mandat que tenen els liquidadors) a desmuntar la complexa infraestructura tècnica del CPP de Burjassot. Segons els tècnics més experts de RTVV, una tasca que es pot allargar durant anys.

La fi última és la configuració de lots. Definites per les característiques dels equips, s'agruparan per a la seua posterior subhasta. És d'esperar que hi haja lots d'aparells d'il·luminació, de càmeres, d'equips d'edició, de mescladors de vídeo i àudio, de microfonia, de grafisme, de llançadores, d'unitats mòbils, de material informàtic, etc., aparells de tecnologia molt sofisticada i de difícil venda, sobretot si tenim en compte l'antiguitat de la majoria d'ells i l'escassa demanda d'aquest tipus de tecnologia.

També haurà d'eixir a pública subhasta tot el mobiliari convencional: taules, cadires, penjadors, calaixeres, armaris, ordinadors, etc. Si pensem que l'antiguitat mitjana d'aquests actius supera les dues dècades, entendrem que el seu valor de mercat és pràcticament inexistent.

Es pot afirmar que les despeses de liquidació i extinció de RTVV seran molt elevades i molt difícils de quantificar. El cost laboral de les extincions dels contractes de més de 1.600 treballadors, sumat als costos de desmantellament i a la cancel·lació unilateral de contractes, elevarà la quantitat a la xifra que en el seu moment va apuntar el Comité d'Empresa de RTVV: no menys de 200 milions d'euros.

En la mesura en la qual es puga evitar l'avanç en les tasques de desmuntatge de les instal·lacions (sobretot del CPP de Burjassot), estarem facilitant la possibilitat de la nova posada en funcionament de la futura radiotelevisió pública valenciana.

ANNEXE 2: EXTRACTE DE NORMES DE REGULACIÓ DE L'ESTRUCTURA AUDIOVISUAL

A2.1 ÀMBIT EUROPEU

- ❖ La política audiovisual de la UE es regeix principalment pels articles 167 i 173 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea (TFUE). La peça clau de la legislació en matèria de política audiovisual és la Directiva de Serveis de Comunicació Audiovisual, que va entrar en vigor al desembre de 2007.
- ❖ Directiva 89/552/CEE, coneguda com a Directiva Televisió Sense Fronteres.
- ❖ Directiva 2007/65/CE del Parlament Europeu i del Consell d'11 de desembre de 2007 per la qual es modifica la Directiva 89/552/CEE del Consell sobre la coordinació de determinades disposicions legals, reglamentàries i administratives dels estats membres, relatives a l'exercici d'activitats de radiodifusió televisiva.
- ❖ Llibre Verd sobre la protecció dels menors i de la dignitat humana en els nous serveis audiovisuals i d'informació. Brussel·les, 16.10.1996 com (96)483.
- ❖ Comunicat de la Comissió sobre l'aplicació de les normes en matèria d'ajudes estatals als serveis públics de radiodifusió (2001/C 320/04).

A2.2 ÀMBIT ESTATAL

- ❖ La Llei del Cinema aprovada el 28 de desembre de 2007, Llei 55/2007; Ordre CUL/2834/2009, de 19 d'octubre, per la qual es dicten normes d'aplicació del Reial decret 2062/2008, de 12 de desembre, pel qual es desenvolupa la Llei 55/2007, de 28 de desembre, del Cinema, en les matèries de reconeixement del cost d'una pel·lícula i inversió del productor, establiment de les bases reguladores de les ajudes estatals i estructura del Registre Administratiu d'Empreses Cinematogràfiques i Audiovisuals.
- ❖ Llei Orgànica 2/1997, de 19 de juny, reguladora de la clàusula de consciència dels professionals de la informació.
- ❖ Llei 7/2010, de 31 de març, General de la Comunicació Audiovisual.
- ❖ Llei 17/2006 de la Ràdio i la Televisió de Titularitat Estatal i complementada amb la Llei de 2009 de Finançament de la Corporació RTVE.
- ❖ Acord de la Comissió Mixta de Control Parlamentari de la Corporació 794/000003 RTVE i les seues Societats pel qual s'aprova la proposta de mandat marc a la Corporació RTVE previst en l'article 4 de la Llei 17/2006, de 5 de juny, de la ràdio i la televisió de titularitat estatal.
- ❖ Reial decret 944/2005, de 29 de juliol, pel qual s'aprova el Pla Tècnic Nacional de la Televisió Digital Terrestre.

- ❖ Reial decret 439/2004, de 12 de març, pel qual s'aprova el Pla Tècnic Nacional de la Televisió Digital Local.
- ❖ Reial decret-Llei 1/2009, de 23 de febrer, de mesures urgents en matèria de telecomunicacions.
- ❖ Pla Marc d'actuacions per a l'alliberament del dividend digital 2012-2014.
- ❖ Conveni Col·lectiu de la indústria de producció audiovisual.

A2.3 ÀMBIT DE LA COMUNITAT VALENCIANA

- ❖ Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.
- ❖ Real decret 1126/1985, de 19 de juny, de traspàs de funcions de l'administració de l'Estat a la Comunitat Valenciana en matèria de mitjans de comunicació social.
- ❖ Llei de la Generalitat Valenciana 7/1984, de 4 de juliol, de creació de l'entitat pública Radiotelevisió Valenciana (RTVV), i regulació dels serveis de radiodifusió i televisió de la Generalitat Valenciana..
- ❖ Llei 3/2012, de 20 de juliol, de la Generalitat, d'Estatut de Radiotelevisió Valenciana [2012/7324].
- ❖ Llei 4/2013 de 27 de novembre per la qual s'acorda la supressió del servei públic de Radiotelevisió.
- ❖ Llei 1/2006 de 19 d'abril, de la Generalitat, sobre el Sector Audiovisual.
- ❖ Decret 212/2009, de 20 de novembre, del Consell, pel qual es regula el Registre de Concessionaris de Ràdio i Televisió de la Comunitat Valenciana. [2009/13401].
- ❖ Resolució d'1 de febrer de 2010, de la Direcció General de Treball, Cooperativisme i Economia Social, per la qual es disposa el registre i la publicació del Conveni Col·lectiu de Radiotelevisió Valenciana, Televisió Autònoma Valenciana SA i Ràdio Autonomia Valenciana (cod. 8000142). [2010/1181]
- ❖ Decret 5/2013, de 4 gener. Aprova el Reglament d'Organització i funcionament de CulturArts Generalitat.

ANNEXE 3: COMPOSICIÓ DE LA MESAV · MARÇ 2015

Entitats, institucions i professionals docents que integren la MESAV:

ATRAU

Associació de Treballadors de l'Audiovisual
Valencià.

MILDENOU

Plataforma d'afectats i afectades per l'ERO a
RTVV

EDAV

Escriptors de l'Audiovisual Valencià

AAPV

Associació de Actors i Actrius Professionals
Valencians

CPD

Col·lectiu de Professionals del Doblatge

Associació de Directors de Cinema
Valencians

AVAPI

Associació Valenciana de Productors
Independents

AVANT

Associació valenciana d'empreses productores i
productors independents

CIRTPV

Comissió Interuniversitària en favor d'una
Radiotelevisió Pública Valenciana

Universitat Jaume I

Javier Marzal Felici

Catedràtic de Comunicació Audiovisual i
Publicitat

Director del Departament de Ciències de la
Comunicació de la UJI

Membre de la Comissió Interuniversitària en
favor d'una Radiotelevisió Pública Valenciana
(CIRTPV)

Josep Lluís Gómez Mompert

Catedràtic de Periodisme de la Universitat de
València

Coordinador de la Titulació de Periodisme de la
Universitat de València

Santiago Renard Álvarez

Director del Departament de Teoria del
Llenguatge i Ciències de la
Comunicació Universitat de València

Juan José Bas Portero

Professor universitari investigador.

Raúl Carbonell Górriz i Sebastià

Hernandis

Professors Tècnics de FP Imatge i So

